

Olimpiada de matematică
Etapa locală, Caraș-Severin, 16.02.2013

Clasa a XII-a

Problema 1:

a) Arătați că $\operatorname{arctg} A - \operatorname{arctg} B = \operatorname{arctg} \frac{A - B}{1 + AB}$, $\forall A, B \in \mathbb{R}$.

b) Determinați $\int_0^1 \frac{\operatorname{arctg} x}{\operatorname{arctg} \frac{1}{x^2 - x + 1}} dx$.

Gazeta Matematică 1987

Problema 2:

Fie mulțimea $Q_0 = \left\{ \frac{m}{n} \mid m, n \in \mathbb{Z}, m \text{ și } n \text{ impare} \right\}$ și $G = Q_0 \times \mathbb{Z}$. Pe G definim legea de

compoziție $(q_1, k_1) * (q_2, k_2) = (q_1 q_2, k_1 + k_2)$, $\forall q_1, q_2 \in Q_0, \forall k_1, k_2 \in \mathbb{Z}$. Să se arate că funcția

$f: G \rightarrow \mathbb{Q}^*$, $f((q, k)) = q \cdot 2^k$ este un izomorfism între grupurile $(G, *)$ și $(\mathbb{Q}^*, \cdot)$, unde " $\cdot$ " este operația de înmulțire a numerelor raționale.

Variante Bac 2009

Problema 3:

Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ și F o primitivă a sa cu proprietatea că $e^{x-F(x)} = F(x)$, oricare ar fi $x \in \mathbb{R}$.

Calculați $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x}$.

Gazeta Matematică 2 / 2012

Problema 4:

a) Este posibil ca într-un grup $(G, \cdot)$ să existe exact două elemente distincte $a, b \in G \setminus \{e\}$ astfel încât :

b) Este posibil ca într-un grup $(G, \cdot)$ să existe exact două elemente distincte $a, b \in G \setminus \{e\}$ astfel încât : $ab = ba \neq e$?

* * *

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii.

Timp de lucru: 3 ore

Fiecare problemă se punctează cu 7 puncte.

Olimpiada de matematică
Etapa locală, Caraș-Severin, 16.02.2013

Clasa a XII-a
BAREME

Problema 1:

a) Demonstrează formula $tg(a+b) = \frac{tga + tgb}{1 - tga \cdot tgb}$ 2pct

b) Folosește a) și deduce $a+b = \arctg\left(\frac{tga + tgb}{1 - tga \cdot tgb}\right)$ 1pct

Consideră $a = \arctgx, b = \arctg(1-x)$ și ajunge la identitatea $\arctgx + \arctg(1-x) = \arctg \frac{1}{x^2 - x + 1}$ 1pct

Folosește schimbarea de variabilă $t = 1-x, I = \int_1^0 \frac{\arctg(1-t)}{\arctgt + \arctg(1-t)} (-1)dt = \int_0^1 \frac{\arctg(1-t)}{\arctgt + \arctg(1-t)} dt = J \dots 1pct$

Observăm că $I + J = 2I = 1 \Rightarrow I = \frac{1}{2}$ 2pct

Problema 2:

Definiția izomorfismului.....2 pct

Se arată f morfism.....1 pct

Se arată f injectivă.....1 pct

Se arată f surjectivă.....1 pct

Problema 3:

Avem că $f(x) = F'(x) = e^{x-F(x)}(1-f(x))$ 3pct

De unde $f(x)(1-f(x)) = e^{x-F(x)}(1-f(x))^2 \geq 0$ 1pct

Obține că $f(x) \in [0;1]$ 1pct

Obține limita $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = 0$ 2pct

Problema 4:

a) Da, de exemplu $G = \{e, a, b\}$ cu $a^2 = b, b^2 = a$ și alcătuieste tabla operației.....2pct

Presupune prin (RA) că există exact două elem. cu prop. din enunț; deduce $ab \neq a, ab \neq b, ab \neq e (\dots)$ 1pct

Observă că $a(ab) = a(ba) = (ab)a$ și $(ab)b = (ba)b = b(ab)$ 1pct

Dacă unul dintre elementele aba sau bab este e , celălalt este diferit de e 1pct

Există așadar cel puțin trei elemente a, b, ab cu proprietatea din enunț, absurd.....2pct